

Појам малициозног софтвера

Једна од највећих опасности које нам прете на интернету су малициозни програми који могу нанети изузетно велику штету незаштићеном рачунару. Данас имамо велики број различитих малициозних програма - вируси, црви, тројански коњи... Осим њихове разноликости, разнолики су и начини на који доспевају на незаштићен рачунар. Појам малициозног софтвера, што је кованица од енглеских речи “*malicious*” и “*softver*”, јесте термин који се користи за све видове програма који наносе штету, било да се она односи на сигурност података на компјутеру или на штету нанету корисничкој приватности. Постоје малициозни програми који чак не наносе никакву штету системима и постоје само због тога да би њихов аутор испробао методе ширења, па је зато, логично питање да ли се такви програми могу сврстати у малициозне. Обзиром да без потребе заузимају мемориски простор и користе мрежне везе за ширење, могу се убројати у такве.

Малициозни програми се класификују према томе шта чине, како се извршавају, и према начину на који се умножавају. Међутим, разлике између типова малициозних програма нису увек тако јасно дефинисане, па се многе врсте налазе у различитим категоријама, па на неки начин постоје и хибридни малициозни програми који комбинују особине више врста. Заједничко за све врсте малициозних софтвера је то да се шире без обзира на вољу корисника. Мотиви за употребу овог софтвера могу бити различити:

- Едукативни.,
- доказивање у “хакерском” свету.,
- финансијска корист истраживањем понашања корисника како би се сврстали у одређену циљну групу, а потом нудили одговарајући производи.,
- индустриска шпијунажа.,
- крађа новца електронским путем.,
- преношење разних других порука (политичких, личних, па чак и сасвим бесмислених).

За све врсте малициозних програма међу корисницима компјутера најчешће кружи термин “вируси”, а они који се дубље баве овом проблематиком, деле их на вирусе, тројанске коње, црве, темпирале бомбе, итд., а мисле на софтвере који су направљени да без знања корисника компјутера продру и сакрију се негде на тврdom диску са могућношћу ширења по мрежи у широком распону. У зависности од креативности и злобе аутора могу да проузрокују разне проблеме у раду, од плесања слова, појаве великог броја јединица и нула на монитору, слања великог броја бесмислених порука преко електронске поште, па до случајева као што је форматирање тврдог диска компјутера или сервера. Заштита од малициозних програма није компликован процес, али захтева пре свега обавештеност, педантност и

опрез. Обавештеност је најважнија јер она намеће опрез када узимамо туђу дискету или CD диск, а још више када смо на Интернету. Морамо тачно да знајмо шта радимо, да ли нам је познат пошиљалац електронске поруке, које додатке отварамо, које програме преузимамо са Интернета, као и коме верујемо. Па чак и тада морамо бити опрезни! Потенцијалне опасности су сви додаци на електронској пошти који имају екstenзију **.exe**, **.com**, **.bat**, **cmd**, **.htm**, **.scr**, итд. Овакви програми углавном захтевају корисничку интеракцију, као на пример покретање програмске инсталације у којој се малициозни програм налази или отварање неке датотеке која има примамљив садржај.

Малициозни програм користи системске грешке на компјутерима, а ове системске грешке могу одвести до колапса система и губљења података. Данашњи малициозни програми се углавном преносе преко Интернета коришћењем системских грешака оперативних система и могу се теориски за неколико дана проширити на милионе компјутера.

Програми су се још од почетка компјутерског доба сусретали са грешкама. Те грешке се популарно зову „бубице“ јер су се на првим компјутерима користили релеји са механичким контактима, и један од најранијих забележених кварова додгојио се управо због тога што је мольац улетео међу њих. Од тада се израз „бубица“, користи да означи било који вид грешке, (механичку, електронску или софтверску), која може да се деси на компјутеру. Због тога се врши отклањање те врсте грешака (енгл. debugging) из компјутерских програма. У савременим компјутерима се не користе више механички релеји, али се поступак откривања и уклањања системских грешака и даље назива „дебаговање“. Тада поступак обухвата низ различитих подручја:

- тражење синтаксних грешака
- тражење словних грешака
- тражење логичких грешака

Развој малициозних софтвера

Када се говори о развоју малициозних програма, све се углавном своди на порекло и развој вируса, будући да су први програми ове врсте спадали у ову категорију. Тако даљим развојем хардвера и повећањем могућности за квалитетније програмирање дошло се је на идеју о развоју осталих врста софтвера које би имале специјализовану намену. Тако на пример шпијунски програм неће уништавати корисничке податке нити ће давати било какве знаке о свом постојању на компјутеру. Он ће при првом успостављању везе на Интернет обавити свој задатак слања података са хост компјутера ка неком одредишту, те након извесног времена поновити исто. Многи рани малициозни програми су ретко направили више од неколико инфекција, те су на тај начин сами од себе одумрли. Разлог том неуспеху је веома слаба међусобна повезаност компјутера, па стога нису имали

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

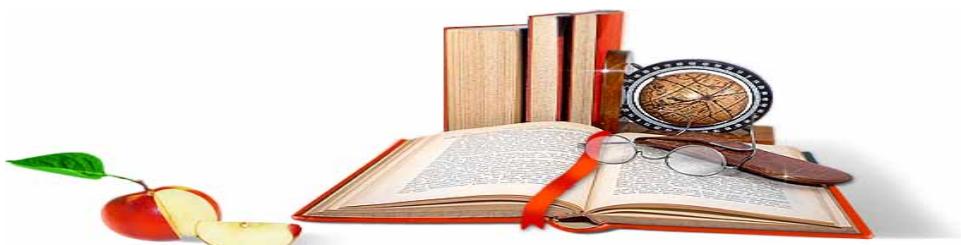
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com